Ministerie van Buitenlandse Zaken

Scorecard WTO

Datum	19 juni 2015
SCORECARD	Wereldhandelsorganisatie (WTO)
Opgesteld door	Directie Internationale Marktordening en Handelspolitiek T- +31 (0)70 – 348 66 24

Inhoudsopgave

1 Inleiding

Scorecards worden opgesteld om het functioneren en de beleidsrelevantie van multilaterale organisaties in kaart te brengen. De Nederlandse inzet in multilaterale organisaties wordt geconcentreerd op organisaties die relevant zijn voor het Nederlandse beleid en die effectief zijn, dan wel een sleutelrol vervullen binnen de multilaterale architectuur als "systeemorganisatie". Dit vraagt om zorgvuldige en regelmatige toetsing. Het streven is om scorecards op te stellen voor de VN Fondsen en Programma's, de Internationale Financiële Instellingen, de voor Nederlands BHOS-beleid relevante gespecialiseerde VN-organisaties en kantoren, en de majeure wereldwijde fondsen; multilaterale organisaties waaraan Nederland een substantiële ODA-bijdrage levert. De relevantie wordt primair getoetst aan het Nederlandse beleid voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, maar de bredere betekenis van multilaterale instellingen voor andere aspecten van Nederlands beleid wordt waar relevant meegenomen.

Elke scorecard geeft een overzicht van de doelstellingen, het mandaat en de kernkwaliteiten van de betreffende internationale instelling, van de wijze waarop de organisatie is ingericht en welke activiteiten ze uitvoert, van de financiële omvang en de Nederlandse bijdragen. Op basis van een analyse van de verschillende deelaspecten wordt een appreciatie gegeven van de organisatorische effectiviteit en van de relevantie voor en de impact op de Nederlandse beleidsdoelstellingen. Er wordt een appreciatie gegeven van de mate waarin organisaties voor het Nederlandse BHOS-beleid relevante resultaten behalen. Deelaspecten van effectiviteit worden beoordeeld op basis van specifieke criteria en gescoord op een vierpuntsschaal van onvoldoende, matig, voldoende en goed. Daarnaast wordt een "verwachting voor positieve verandering" gegeven. Beleidsmatige relevantie en impact (resultaten) worden aangeduid met de kwalificaties relevant, beperkt relevant en niet relevant. Een samenvatting van al deze scores is te vinden in de tabellen in hoofdstuk 5.

De scorecards zijn samengesteld op basis van rapportages van de organisatie zelf, van de *Board of Auditors*, interne en externe evaluaties, beoordelingen door andere donoren en van het *Multilateral Organisations Performance Assessment Network* (MOPAN)[1]. Daarnaast wordt om de input gevraagd van betrokken vakdepartementen, de Permanente Vertegenwoordigingen en Kiesgroepkantoren. Ook informatie van ambassades over het functioneren van landenkantoren van multilaterale instellingen zijn in de scorecard verwerkt. De scorecards worden iedere twee jaar geactualiseerd.

[1] Binnen MOPAN evalueert Nederland samen met 18 gelijkgezinde landen het functioneren van VN organisaties en Internationale Financiële Instellingen. Vanaf 2015 worden, per keer, in een tweejaarlijkse cyclus, ongeveer 13 organisaties doorgelicht op organisatorisch functioneren en ontwikkelingseffectiviteit.

2 Algemene achtergrond

2.1 Doelstelling en toegevoegde waarde

De systeemorganisatie Wereldhandelsorganisatie (WTO) is in 1995 opgericht en kwam voort uit de General Agreement of Tariffs and Trade (GATT). De WTO zorgt, zoals vastgelegd in de *Agreement Establishing the World Trade Organisation*, voor het vrijmaken van handel door: 1) multilaterale onderhandelingen te faciliteren door het sluiten van akkoorden die obstakels voor internationale handel wegnemen; 2) toe te zien op de implementatie en naleving van de akkoorden; 3) geschillen te beslechten die voortkomen uit de verschillen in interpretatie en toepassing van de akkoorden. Hiervoor biedt de WTO ook technische assistentie. De WTO is de enige multilaterale organisatie die (in tegenstelling tot bijvoorbeeld het ITC en de UNCTAD) bindende regels kan overeenkomen op het gebied van handel.

2.2 Organisatie, werkwijze en activiteiten

Elke twee jaar vindt een Ministeriële Conferentie plaats, waar de belangrijke politieke knopen worden doorgehakt en de koers van de WTO wordt bepaald. Het WTO-secretariaat ondersteunt het WTO-lidmaatschap en de verschillende WTO-organen in hun taken. Dit secretariaat telt 639 personen en is in Geneve gevestigd. De WTO kent geen regiovestigingen. De Braziliaan Roberto Azevêdo is de Directeur Generaal van de WTO.

De drie belangrijkste organen van de WTO zijn de Algemene Raad, de Trade Policy Review Body en de Dispute Settlement Body. De Algemene Raad is het hoogste orgaan en kan optreden als afgevaardigde van de Ministeriële Conferentie. De 161 landen die lid zijn van de WTO worden hierin door ambassadeurs of Permanente Vertegenwoordigers vertegenwoordigd.

Besluitvorming in de Raad gebeurt op basis van consensus. De multilaterale onderhandelingen over verdere vrijmaking van de wereldhandel vinden sinds 2001 plaats in het kader van de *Doha Development Agenda*, die tevens versterking van de positie van ontwikkelingslanden in de wereldhandel tot doel heeft. De besprekingen vinden plaats in de Trade Negotiations Committee onder voorzitterschap van de DG WTO – als het ware de Raad 'in onderhandelingsmodus'. Politieke besluitvorming vindt plaats in Ministeriële Conferenties al dan niet buiten de tweejaarlijkse reguliere Conferentie (laatst in 2013). Onder de Algemene Raad hangen een drietal Raden – Raad voor handel in goederen, Raad voor handel in diensten en de Raad op het gebied van intellectueel eigendom. Deze raden 'beheren' de verschillende WTO-Verdragen inzake deze vormen van handel (resp. GATT 1994, GATS en TRIPS). De afspraken gemaakt in de WTO gelden voor alle leden van de WTO, tenzij hier expliciet van wordt afgeweken, bijvoorbeeld voor Minst Ontwikkelde Landen.

De Dispute Settlement Body is verantwoordelijk voor de ordelijke afhandeling van geschillen op basis van aanbevelingen van de geschillenbeslechtingspanels en eventueel de beroepsinstantie (Appellate Body) van de WTO. De Trade Policy Review Body is verantwoordelijk voor de beoordeling van de conformiteit van nationaal handelsbeleid van de lidstaten aan de WTO-akkoorden. Elke WTO-lidstaat wordt elke twee, vier of zes jaar doorgelicht, afhankelijk van de omvang van diens handelsstromen.

<u>WTO capaciteitsopbouw</u>
Naast de inspanningen die voortvloeien uit het kernmandaat is de WTO betrokken bij een groot aantal programma's op gebied van capaciteitsopbouw voor handel in ontwikkelingslanden:

Aid for Trade: Dit initiatief van de WTO en de OESO uit 2005 is een mondiaal partnerschap om ontwikkelingssamenwerking in te zetten ten behoeve van handelsbevordering in ontwikkelingslanden. Het initiatief heeft als doel de inspanningen van de leden te inventariseren, coördineren en ondersteunen. De rol van de WTO is om het initiatief te bevorderen met onderzoek, monitoring en bijeenkomsten. Het doel is om zoveel mogelijk financiering voor *Aid for Trade* te mobiliseren en effectief bij te laten dragen aan duurzame handelsopbouw. Het initiatief wordt elke twee jaar op ministerieel niveau doorgesproken.

Standards and Trade Development Facility (STDF): Het doel van de STDF is ontwikkelingslanden te assisteren met de implementatie van sanitaire en fytosanitaire standaarden en maatregelen. STDF is opgericht door de WTO, FAO, OIE, Wereldbank en WHO. De WTO voert het secretariaat.

Het *Netherlands Trainee Programma* (NTP) ondersteunt het aanbieden van trainee-plekken als middel om technische kennis en capaciteitsopbouw te bevorderen in minst ontwikkelde landen, lage-inkomenslanden en vergelijkbare arme, kleine en kwetsbare economieën. De deelnemers aan het NTP zijn junior ambtenaren uit deze landen.

WTO Chair Programma (WCP) is een programma waarbij gedurende maximaal vier jaar zeven universiteiten worden ondersteund. De bedoeling is dat de universiteiten een WTO-leerstoel met bijbehorende vakgroep inrichten. Het WTO-secretariaat zal de gevormde vakgroep ondersteunen.

2.3 Nederlandse rol en invloed

Nederland wordt in de WTO vertegenwoordigd door de Permanent Vertegenwoordiger in Genève. De Permanent Vertegenwoordiger neemt deel aan de vergaderingen van de Algemene Raad, waar alle 159 leden een zetel hebben. Omdat handelspolitiek een exclusieve competentie is van de EU (de Europese Commissie), vertegenwoordigt de EDEO (de EU Delegatie in Geneve) of de Commissie Nederland als EU-lidstaat in de WTO. Nederland heeft wel spreekrecht in budgettaire kwesties en op OS-vlak (zoals *Aid for Trade*).

2.4 Financiële omvang en bijdragen

De WTO wordt gefinancierd via verplichte contributies. De verplichte contributie van een lidstaat is het percentage van het totale budget dat gelijk is aan diens aandeel in de internationale handel van alle WTO-landen, met een minimum van 0,015%. In 2013 was de totale bijdrage voor Nederland 3.118 %, ofwel EUR 6,1 miljoen.

Financieel overzicht (bedragen in CHF miljoen)

	2012	**2013**	**2014**
Verplichte contributies	194	195,5	197
Overige inkomsten	2	1,5	
Totaal inkomsten	196	197	197
Totaal uitgaven	196	197	197

Overzicht bijdragen en ranking grootste donoren (bedragen in USD miljoen)

Jaar	*Bijdrage*	*Ranking/donor*	*Bedrag*
2011	Core-bijdrage	1. Verenigde Staten	24,1
		2. Duitsland	17,2
		8. Nederland	**6,3**
2012	Core-bijdrage	1. Verenigde Staten	23,7
		2. Duitsland	17,1
		8. Nederland	**6,3**
2013	Core-bijdrage	1. Verenigde Staten	22,9
		2. Duitsland	16,7
		8. Nederland	**6,1**
	Non-core-bijdragen	1. Zweden	3,5
		2. Australië	3,1
		Nederland	**-**
	Totaal bijdrage	1. Verenigde Staten	23,7
		2. Duitsland	16,1
		8. Nederland	**6,1**

3 Institutionele aspecten en functioneren van de organisatie

3.1 Strategie en focus

Het kernmandaat van de WTO focust zich op de bevordering van handelsliberalisering, geschillenbeslechting en monitoring van de implementatie en naleving van akkoorden. De WTO is een *member driven* organisatie waardoor zij faciliterend optreedt. De verklaringen van de tweejaarlijkse Ministeriële Conferentie zijn leidend voor wat er op de werkagenda komt. Daarnaast bepalen de Algemene Raad en raden/comités die eronder vallen de agenda's. In de faciliterende rol die de WTO heeft op het gebied van onderhandelingen over vrijhandel, geschillen-beslechting en monitoring van de implementatie van handelsakkoorden past geen strategisch beleidsplan. De onderhandelingen over verdere handelsliberalisering, voor het eerst opgestart in Doha in 2001, verlopen echter moeizaam. Dit valt vooral te wijten aan politieke gevoeligheden en niet aan de WTO als organisatie. Er is nauwelijks sprake van een *mission creep.* Daarnaast hanteert de WTO geen formele *theory of change*, hoewel de bevorderig van handelsliberalisering en de monitoring en implementatie van handelsakkoorden kunnen worden gezien als informele *theory of change*.

Via het WTO-secretariaat wordt een veelheid aan programma's begeleid en ondersteund. Veel specifieke programma's, alsmede de overkoepelende *aid-for-trade* focus, dragen op een positieve wijze bij aan de ontwikkeling van nationaal beleid en armoedebestrijding. Enkele succesvolle programma's zijn onder andere de Standard and Trade Development Facility), het Chairs programma en via gezamelijke programma's (bijvoorbeeld op het gebied van training en capaciteits-opbouw) met onder andere de Wereldbank en de Wereld Douane Organisatie.

Beoordeling: Goed = 4

3.2 Resultaatsturing

De WTO werkt in toenemende mate met *Results Based Management* (RBM) in het ontwerp, het management en de uitvoering van programma's. Vooralsnog is dit succesvol, maar de incorporatie van RBM is een gradueel proces dat in toenemende mate bijdraagt aan de verbeteringen in resultaten, efficiëntie en accountability. Hetzelfde geldt voor *Results Based Budgetting*.
Veel programma's waar het WTO secretariaat bij betrokken is worden op regelmatige basis beoordeeld. Van bovengenoemde programma's komen bijvoorbeeld jaarlijkse of tweejaarlijkse rapporten uit die de resultaten weergeven op inhoudelijk en financieel gebied. Ook worden vele programma's op het gebied van technische assistentie en training jaarlijks geëvalueerd. Deze rapporten zijn openbaar en worden volgens een heldere methodiek opgesteld.

Voor het Aid for Trade initiatief is er een tweejaarlijks werkplan, waarin een programma en prioriteiten worden uitgewerkt voor de mobilisering en effectieve besteding van middelen voor de opbouw van handelscapaciteit in ontwikkelingslanden.

Beoordeling: voldoende = 3
Verwachting voor positieve verandering: waarschijnlijk = ↑

3.3 Partnerschappen

De WTO heeft via haar programma's banden met vele grote en kleine (internationale) organisaties. Deze partners zijn onder andere het IMF, het International Trade Centre (ITC), de United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD), de United Nations Development Programme (UNDP) en de Wereldbank. Dit gaat in sommige gevallen middels een Memorandum of Understanding (zoals bij de UNCTAD), maar de relatie met bijvoorbeeld het ITC is een juridische relatie. Ook ngo's worden nauw betrokken bij het werk van de WTO, bijvoorbeeld door stakeholder bijeenkomsten te houden. De samenwerking tussen de WTO en haar partners verloopt, mede door de kwaliteit van de partnerorganisatie, goed.

De WTO heeft verschillende strategieën om de partners bijeen te brengen. Zo worden er jaarlijks meerdere grote evenementen georganiseerd, waar vertegenwoordigers van verschillende organisaties bijeen worden gebracht. Het Public Forum is het grootste van deze bijeenkomsten. Ook is de WTO nauw betrokken bij het werk van de VN, en heeft ze een aantal gezamenlijke organisaties met de VN (zoals het ITC).

Beoordeling: goed = 4

3.4 Effectiviteit bestuurs- en beheersorganen

De uitvoering van twee van de drie kerntaken functioneert goed, respectievelijk de geschillenbeslechting en de monitoring van implementatie en naleving van akkoorden. Dat zijn de kerntaken van respectievelijk het Dispute Settlement Body en het Trade Policy Review Body.

De onderhandelingen over het liberaliseren van de handel in de Doha ronde verlopen al jaren niet zo voorspoedig als gehoopt. Dat heeft niet zozeer te maken met de inzet van het WTO-secretariaat, maar is het gevolg van de hoge mate van politieke gevoeligheid van de onderwerpen op de agenda. Dit wordt bemoeilijkt door de manier van besluitvorming (consensus) die met 160 leden tijdrovend en lastig is. Sinds eind 2013, na de Ministeriële Conferentie op Bali, heeft de WTO aan vitaliteit en effectiviteit gewonnen door het uitonderhandelen van het Bali-akkoord.

De effectiviteit van het secretariaat en de verschillende bestuursorganen is goed. Het WTO-secretariaat heeft vele experts in huis op de verschillende relevante dossiers en er zijn vele opleidingsmogelijkheden binnen het secretariaat om het niveau op peil te houden en te verbeteren. Ook zijn er zijn verscheidene interne controlemechanismes die het niveau op peil houden. Daarnaast is de toepassing van het beleid van de WTO op landenniveau goed, met slechts sporadische bewuste overtredingen van landen.

Beoordeling: voldoende = 3
Verwachting voor positieve verandering: waarschijnlijk = ↑

3.5 Beleidsevaluatie

De organisatie zelf heeft geen eigen evaluatiebeleid. Wel wordt de werking van de WTO op meerdere momenten besproken, bijvoorbeeld tijdens de tweejaarlijkse Ministeriële Conferenties, tijdens de vele conferenties en tijdens onafhankelijk georganiseerde seminars. Ook is het functioneren van de WTO regelmatig onderwerp van verschillende wetenschappelijke studies, alsmede studies uitgevoerd

door bijvoorbeeld ngo's. Het is niet waarschijnlijk dat er in de toekomst een apart evaluatiekader voor het functioneren van de WTO komt. Wel is het zo dat de vele programma's die onder de WTO vallen, zoals het STDF en de verschillende MTDF's, regelmatig geëvalueerd worden.

Beoordeling: matig = 2
Verwachting voor positieve verandering: neutraal = ➔

3.6 Personeelsbeleid

Het personeelsbeleid van de WTO is gebaseerd op het principe 'gelijke kansen voor iedereen'. Dat uit zich in een secretariaat waarbinnen inmiddels 77 nationaliteiten vertegenwoordigd zijn en waar de meerderheid van de medewerkers vrouw is.
De personeelsdivisie ziet erop toe dat het personeelsbeleid voortdurend wordt aangepast aan de evoluerende behoeften van de WTO.

In het WTO secretariaat werken 639 mensen, waarvan 28 senior managers. Opvallend is dat Europese landen een bijzonder groot aandeel leveren van de werknemers binnen de WTO. Frankrijk (175), Spanje (43), Zwitserland (36) en het VK (65) zijn daarbinnen oververtegenwoordigd. Nederland (6) en Duitsland (19) zijn als grootste handelslanden van Europa relatief ondervertegenwoordigd.

Er werken relatief veel vrouwen binnen de WTO, de ratio man/vrouw is 290/349. In het verleden waren mannen relatief oververtegenwoordigd in de hogere management functies. Hoewel dit verschil kleiner wordt blijft dit een punt van aandacht en verbetering.

De vrijwillige uitstroom van WTO-personeel naar andere werkgevers is zeer laag, daarom probeert de personeelsdivisie de mobiliteit van het personeel te bevorderen door uitwisselingsprogramma's met onder andere het IMF op te zetten. Bij de modernisering van de functieomschrijvingen en de promotieregeling ondervindt het beleid veel weerstand van de *staff council*. De lidstaten spreken keer op keer hun steun uit voor het ingeslagen hervormings-traject.

Beoordeling: voldoende = 3
Verwachting voor positieve verandering: neutraal = ➔

3.7 Financieel beheer

Op het moment van schrijven blijven zestien landen in gebreke bij betaling van hun contributie. Er zijn momenteel zeven 'inactieve' leden, die meer dan drie jaar in gebreke zijn gebleven. Enkele jaren terug is binnen de WTO een actieve aanpak van wanbetalers opgezet, onder andere door '*naming and shaming*' in de Algemene Raad en actief aanschrijven door de DG WTO. Deze aanpak lijkt zijn vruchten af te werpen.

Het budget wordt door de DG WTO voorgelegd aan het *Committee on Budget, Finance and Administration*, waar dit wordt besproken. Formele goedkeuring vindt plaats in de Algemene Raad. Het overgrote deel van het budget wordt besteed aan salarissen van medewerkers van het WTO-secretariaat. Daarnaast gaat een substantieel deel naar ondersteunende faciliteiten. Zo'n 10% van het budget is bestemd voor het International Trade Center (ITC).

De *Office of Internal Audit* werd zeven jaar geleden opgericht en rapporteert sindsdien ieder jaar aan het *Committee on Budget, Finance and Administration*. Deze dienst werkt aan de hand van een auditplan en voerde de afgelopen jaren specifieke onderzoeken uit naar onder andere aanbesteding, reiskosten, salarisbetaling en administratieve en logistieke ondersteuning. Naast de

werkzaamheden van de auditdienst is er jaarlijks ook sprake van een review door een *External Auditor*. Uit *follow-up audits* blijkt dat de meerderheid van de aanbevelingen adequaat wordt opgevolgd.

Beoordeling: voldoende = 3
Verwachting voor positieve verandering: neutraal = ➔

3.8 Corruptiebestrijding in de interne organisatie

Binnen de WTO is sprake van de "normale" administratieve en controlemechanismen om het weglekken van middelen te voorkomen, zoals jaarlijkse rapportages, het inhuren van (externe) auditors en het uitgeven van prestatieverklaringen voor overige uitgaven. Hierbij zij vermeld dat circa 80% van de WTO-uitgaven salarissen betreffen. Deze uitgaven geschieden via een geautomatiseerd systeem. De overige uitgaven worden gedaan na een prestatieverklaring en een dubbele akkoordverklaring van de financiële afdeling. Deze processen zijn volledig geautomatiseerd.

De WTO heeft geen anti-corruptie beleid, maar een *code of conduct* waarin omgang met giften e.d. wordt geregeld. Medewerkers leggen bij indiensttreding een eed af. Giften vanaf CHF 25 moeten volgens de code gerapporteerd worden. Binnen de WTO is er geen sprake van beleid ten aanzien van klokkenluiders.

Indien er vermoedens bestaan over omkoping of verduistering van middelen zal de interne auditor een onderzoek instellen. Hij zal hierbij samenwerken met het hoofd van de betreffende divisie, de juridisch adviseur van de DG WTO en eventueel de veiligheidsdienst van de WTO. De zaak zal uiteindelijk aan de DG WTO worden voorgelegd zodat hij een sanctie kan instellen.

Eind 2012 is er beleid voor risicomanagement ingevoerd. De bedoeling is om rechtmatigheids- en doelmatigheidsrisico's, zoals de mogelijkheden tot corruptie, te identificeren en te adresseren.

Beoordeling: voldoende = 3
Verwachting voor positieve verandering: neutraal = ➔

4 Beleidsrelevantie en resultaten van de organisatie

4.1 Relevantie voor Nederlandse BHOS-prioriteiten

Het kernmandaat van de WTO richt zich op het bevorderen van handelsliberalisering op mondiaal niveau. De relevantie van de WTO voor het Nederlandse BHOS-beleid is vooral te vinden in de mogelijkheid van de WTO om te zorgen voor een *enabling environment* waarin de toename in handel op een positieve manier bijdraagt aan de BHOS-speerpunten.

1. Voedselzekerheid
Relevant. Voedselzekerheid komt in de WTO vooral terug in het landbouwakkoord (WTO *Agreement on Agriculture*). Hierin zijn bepalingen opgenomen over onder andere de limieten voor landbouwsteun die landen mogen geven. Ook is voedselzekerheid onderdeel van het Bali-akkoord. In het Bali-akkoord is afgesproken dat programma's ten behoeve van voedselzekerheid die niet in overeenstemming zijn met het landbouwakkoord niet kunnen worden aangeklaagd bij het geschillenbeslechtingsmechanisme van de WTO.

2. Water
Niet relevant. Niet in het WTO-mandaat opgenomen.

3. Veiligheid en rechtsorde
Beperkt relevant. Veiligheid en rechtsorde staan als zodanig niet opgenomen in de kerntaken van een organisatie die zich in beginsel richt op handel. Dit neemt niet weg dat het werk van de WTO wel bevorderlijk is voor dit speerpunt. Met de toegenomen economische groei, bijbehorende investeringen en ontwikkelingen en trainingen op het gebied van handel- en handelsgerelateerde onderwerpen wordt immers in het algemeen bijgedragen aan de ontwikkeling van een land. Deze toegenomen (economische) groei kan in beginsel dan een positieve uitwerking hebben op de bevordering van de veiligheid en rechtsorde in een land.

4. Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten
Niet relevant. De WTO richt zich niet specifiek op de verbetering van Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten.

5. Gendergelijkheid
Beperkt relevant, valt niet onder het kernmandaat van de WTO. Hierbij kan opgemerkt worden dat ook bij dit doel de verhoogde economische groei bij kan dragen aan de mate van gendergelijkheid in de verschillende lidstaten.

6. Klimaat
Niet relevant, behoort niet tot het kernmandaat. De WTO heeft in de Marrakesh overeenkomst wel aangegeven een link te zien tussen de handelsliberalisering en duurzame ontwikkeling. Dit komt ook terug in de Doha-onderhandelingen. Speciaal loopt op dit moment een plurilateraal initiatief om de liberalisering van " groene goederen en diensten" tot stand te brengen.

7. *Private Sector Development*
Relevant. Door de totstandkoming van verregaande liberalisering, onder andere op het gebied van goederen en diensten, draagt de WTO bij aan de ontwikkeling van een gunstiger handels- en investeringsklimaat. Juist voor ontwikkelingslanden is de totstandkoming van een gunstiger handels- en investeringsklimaat positief, aangezien het op deze manier gemakkelijker en aantrekkelijker wordt voor de

private sector om te investeren in deze landen. Ook wordt via de WTO een impuls geleverd aan de uitvoering van Nederlandse hulp-, handel- en investeringsagenda, onder andere via handelsfacilitataire initiatieven en *aid for trade* gerelateerde assistentie.

8. Humanitaire hulp
Niet relevant. De WTO houdt zich niet bezig met humanitaire hulp.

4.2 Extra relevantie

De relevantie van de WTO voor Nederland als handelsland is groot. Het kernmandaat van de WTO richt zich op de bevordering van handelsliberalisering over de hele wereld. Dit creëert voor Nederland, bijvoorbeeld in zijn rol als *Gateway to Europe*, veel kansen op economisch niveau. Zo zijn er vele Nederlandse bedrijven die baat hebben bij de toegenomen handelsliberalisatie, bijvoorbeeld door een verlaging van tarieven, maar ook door een versimpeling van douaneprocedures. Daarnaast draagt de WTO door haar rol als *global mediator,* middels een geschillenbeslechtingsmechanisme, bij aan een eerlijker, zekerder handelsklimaat voor ondernemers over de hele wereld. In de beleidsnota 'Wat de Wereld Verdient: Een Nieuwe Agenda Voor Hulp, Handel en Investeringen' wordt het belang van de WTO voor Nederland benadrukt.

Ook met betrekking tot armoedebestrijding is het werk van de WTO relevant. Handel draagt in belangrijke mate bij aan economische groei van ontwikkelingslanden. De toegenomen vrijhandel die door de WTO beoogt wordt heeft een positieve invloed op de economische prestaties van ontwikkelingslanden, waarmee ze een bijdrage levert aan armoedebestrijding. De vele programma's van de WTO, waaronder het *aid for trade* initiatief, ondersteunen dit.

5 Conclusie

5.1 Institutionele aspecten en functioneren

Het WTO secretariaat heeft sinds de oprichting in 1995 grote positieve veranderingen doorgemaakt. De door de jaren heen doorgevoerde hervormingen hebben de effectiviteit en de relevantie van de WTO geconsolideerd en vergroot.

		Score	Verw.
3 Institutionele aspecten en functioneren			
	Strategie en focus	4	
	RBM en RBB	3	↑
	Partnerschappen	4	
	Effectiviteit bestuurs- en beheersorganen	3	↑
	Beleidsevaluatie	2	→
	Human Resource Management	3	→
	Financiële positie, beheer en ontwikkelingen	3	→
	Corruptiebestrijding in de interne organisatie	3	→

5.2 Beleidsrelevantie

De WTO is al jaren een van de belangrijkste spelers op het gebied van mondiale handelsbevordering, en de uitvoering van het mandaat van de WTO blijft van het grootste belang. Het creëren van een mondiaal *level playing field* op het gebied van handel is cruciaal voor zowel ontwikkelde als ontwikkelingslanden. Met de recente uitonderhandeling van het Bali-akkoord is een stap in de goede richting gezet en heeft de WTO weer aan vitaliteit gewonnen. Voor Nederland, als een van de grootste en meest open handelslanden ter wereld, blijft de WTO leidend op mondiaal handelsgebied.

		Score
4.1 Relevantie voor Nederlandse BHOS-prioriteiten		
	Voedselzekerheid	+
	Water	-
	Veiligheid en rechtsorde	0
	SRGR, inclusief hiv/aids	-
	Gendergelijkheid	0
	Klimaat	-
	Private Sector Development (inclusief IMVO)	+
	Humanitaire hulp	-